

Metodyka uczenia (się) języka polskiego jako obcego Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia polska	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność Specjalność glottodydaktyczna	Kod zajęć 03FPLGLOS.21S.12543.23
Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordynator zajęć	Sylwia Karolak, Agnieszka Kula, Marta Wrześniewska-Pietrzak
Prowadzący zajęcia	Małgorzata Zduniak-Wiktorowicz, Emilia Kledzik
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Egzamin
	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zaznajomienie z opisem kształcenia językowego Rady Europy (ESOKJ), programami nauczania języka polskiego jako obcego i systemem certyfikacji języka polskiego jako obcego
C2	przekazanie wiedzy i umiejętności związanych ze specyfiką uczenia (się) języka polskiego jako obcego, w tym stosowania podejść, metod oraz technik uczenia (się), przy uwzględnieniu cech polszczyzny jako języka fleksyjnego
C3	kształtowanie umiejętności korzystania z materiałów do nauczania języka polskiego jako obcego
C4	kształtowanie umiejętności tworzenia własnych materiałów dydaktycznych

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna istotę glottodydaktyki polonistycznej, jej subdyscypliny i główne osiągnięcia	FPL_K2_W01, FPL_K2_W02, FPL_K2_W06, FPL_K2_W08	Egzamin ustny
W2	rozumie założenia metodyki uczenia (się) języka polskiego jako obcego, drugiego, języka pochodzenia i dostępne rozwiązania programowe	FPL_K2_W01, FPL_K2_W02, FPL_K2_W06, FPL_K2_W10	Egzamin ustny
W3	prawidłowo posługuje się podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu glottodydaktyki polonistycznej	FPL_K2_W01, FPL_K2_W02, FPL_K2_W06	Egzamin ustny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	wykorzystuje metody, strategie i techniki nauczania języków obcych dostosowane do specyfiki polszczyzny jako języka fleksyjnego, z uwzględnieniem potrzeb grupy zróżnicowanej pod względem wiekowym, kulturowym, językowym	FPL_K2_U01, FPL_K2_U02, FPL_K2_U05, FPL_K2_U07	Egzamin ustny, Egzamin praktyczny, Praca pisemna
U2	wykorzystuje znajomość standardów i wymagań dla poszczególnych poziomów zaawansowania językowego	FPL_K2_U02, FPL_K2_U03	Egzamin ustny, Egzamin praktyczny, Praca pisemna
U3	samodzielnie analizuje i komentuje prace naukowe z zakresu glottodydaktyki polonistycznej, w tym metodyki uczenia (się) języka polskiego jako obcego/drugiego/odziedziczonego	FPL_K2_U03, FPL_K2_U05	Egzamin ustny
U4	przygotowuje lekcję języka polskiego jako obcego zgodnie z procedurami	FPL_K2_U01, FPL_K2_U02, FPL_K2_U05, FPL_K2_U07	Praca pisemna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	nawiązuje dobry kontakt z grupą zróżnicowaną pod względem kulturowym, językowym i wiekowym	FPL_K2_K03, FPL_K2_K04	Egzamin praktyczny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Glottodydaktyka polonistyczna i jej rozwijające się subdyscypliny	W1, W2	Ćwiczenia
2.	Język polski jako obcy, drugi i odziedziczony - metody uczenia (się), techniki pracy na zajęciach z cudzoziemcami	W1, W2	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Uczenie (się) gramatyki a podejście komunikacyjne; gramatyka funkcjonalna; nauczanie gramatyki w systemie zintegrowanym (m.in. komponent gramatyczny i leksykalny)	W2, U1, U2	Ćwiczenia
4.	Uczenie (się) leksyki (w tym frazeologii), wymowy i pisowni	W2, U1, U2	Ćwiczenia
5.	Podejście lektora do błędu uczącego się	W2, U1, U2, K1	Ćwiczenia
6.	Uczenie (się) słuchania, mówienia, czytania i pisania	W1, U1, U2	Ćwiczenia
7.	Metody testowania postępów w uczeniu (się) języka polskiego jako obcego; system certyfikacji jppo	U2	Ćwiczenia
8.	Rozwijanie językowych i ogólnych kompetencji uczącego się	W2, U1, U2, K1	Ćwiczenia
9.	Komunikacja niewerbalna w uczeniu języka polskiego jako obcego	W2, U1, U2, K1	Ćwiczenia
10.	Materiały dydaktyczne i archiwum lektorskie	W3, U1, U2, U3, U4	Ćwiczenia
11.	Zasady planowania toku dydaktycznego i sporządzania konspektu zajęć	W3, U2, U3, U4	Ćwiczenia
12.	Rozwijanie warsztatu zawodowego lektora	W1, W2, U4	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli"

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	<p>Warunkami zaliczenia zajęć są: zdanie egzaminu praktycznego oraz egzaminu ustnego i opracowanie autorskiego zadania/ćwiczenia na wybrany poziom zaawansowania językowego uczącego się.</p> <p>Kryteria oceniania:</p> <p>bardzo dobry (bdb; 5,0) - wysoka świadomość roli wiedzy o metodyce nauczania języka polskiego jako obcego w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej, bardzo dobra znajomość specyfiki (wraz z całym kompleksem czynników na nią wpływających) nauczania cudzoziemców polszczyzny; bardzo dobra umiejętność krytycznego interpretowania istoty komunikacyjnego podejścia do nauczania języka polskiego jako obcego oraz krytycznej oceny innych metod stosowanych w nauczaniu języka polskiego, bardzo wysoki poziom umiejętności prezentowania i omawiania węzłowych problemów związanych, po pierwsze, z kształceniem podstawowych sprawności językowych (słuchanie, mówienie, czytanie, pisanie), po drugie, z zasadą podporządkowania nauczania systemu językowego efektywności komunikacyjnej, po trzecie z miejscem komunikacji niewerbalnej w nauczaniu języka polskiego jako obcego</p> <p>dobry plus (+db; 4,5) - jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami, zwłaszcza w zakresie wymagających samodzielności, a mianowicie w zakresie prezentowania i omawiania węzłowych problemów z zakresu metodyki nauczania języka polskiego jako obcego</p> <p>dobry (db; 4,0) - świadomość roli wiedzy o metodyce nauczania języka polskiego jako obcego w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej, dobra znajomość specyfiki (wraz z całym kompleksem czynników na nią wpływających) nauczania cudzoziemców polszczyzny; dobra umiejętność krytycznego interpretowania istoty komunikacyjnego podejścia do nauczania języka polskiego jako obcego oraz krytycznej oceny innych metod stosowanych w nauczaniu języka polskiego, wykazująca szerszy niż wyżej zakres niedociągnięć, dobry poziom umiejętności prezentowania i omawiania węzłowych problemów związanych, po pierwsze, z kształceniem podstawowych sprawności językowych (słuchanie, mówienie, czytanie, pisanie), po drugie, z zasadą podporządkowania nauczania systemu językowego efektywności komunikacyjnej, po trzecie, z miejscem komunikacji niewerbalnej w nauczaniu języka polskiego jako obcego</p> <p>dostateczny plus (+dst; 3,5) - świadomość roli wiedzy o metodyce nauczania języka polskiego jako obcego w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej, prawie dobra znajomość specyfiki (wraz z całym kompleksem czynników na nią wpływających) nauczania cudzoziemców polszczyzny; zadowalająca umiejętność krytycznego interpretowania istoty komunikacyjnego podejścia do nauczania języka polskiego jako obcego oraz krytycznej oceny innych metod stosowanych w nauczaniu języka polskiego, prawie dobry poziom sprawności prezentowania i omawiania węzłowych problemów związanych, po pierwsze, z kształceniem podstawowych sprawności językowych (słuchanie, mówienie, czytanie, pisanie), po drugie, z zasadą podporządkowania nauczania systemu językowego efektywności komunikacyjnej, po trzecie, z miejscem komunikacji niewerbalnej w nauczaniu języka polskiego jako obcego</p> <p>dostateczny (dst; 3,0) - świadomość roli wiedzy o metodyce nauczania języka polskiego jako obcego w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej, orientacja w specyfice nauczania cudzoziemców polszczyzny; umiejętność wskazania istoty komunikacyjnego podejścia do nauczania języka polskiego jako obcego oraz ogólnej charakterystyki innych metod stosowanych w nauczaniu języka polskiego, zadowalająca sprawność w prezentowaniu i omawianiu węzłowych problemów związanych, po pierwsze, z kształceniem podstawowych sprawności językowych (słuchanie, mówienie, czytanie, pisanie), po drugie, z zasadą podporządkowania nauczania systemu językowego efektywności komunikacyjnej, po trzecie, z miejscem komunikacji niewerbalnej w nauczaniu języka polskiego jako obcego</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0) - brak świadomości roli wiedzy o metodyce nauczania języka polskiego jako obcego w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej, brak orientacji w specyfice (wraz z całym kompleksem czynników na nią wpływających) nauczania cudzoziemców polszczyzny; brak umiejętności wskazania istoty komunikacyjnego podejścia do nauczania języka polskiego jako obcego oraz ogólnej charakterystyki innych metod stosowanych w nauczaniu języka polskiego, niezadowalająca sprawność w prezentowaniu i omawianiu węzłowych problemów związanych, po pierwsze, z kształceniem podstawowych sprawności językowych (słuchanie, mówienie, czytanie, pisanie), po drugie, z zasadą podporządkowania nauczania systemu językowego efektywności komunikacyjnej, po trzecie, z miejscem komunikacji niewerbalnej w nauczaniu języka polskiego jako obcego.</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. M. Banach, D. Bucko, Rozumienie tekstu pisanego w języku obcym na przykładzie języka polskiego jako obcego, Kraków 2019.
2. Dydaktyka języka polskiego jako nierodzimego. Konteksty – dylematy – trendy, red. A. Seretny, E. Lipińska, Kraków 2021.
3. P. Gębał, Dydaktyka języków obcych. Wprowadzenie, Warszawa 2019.
4. P. Gębał, W. Miodunka, Dydaktyka i metodyka nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego, Warszawa 2020.
5. P. Gębał, Podstawy dydaktyki języka polskiego jako drugiego. Podejście integracyjno-inkluzyjne, Kraków 2018.
6. I. Janowska „Europejski system opisu kształcenia językowego” – początek nowej ery w dydaktyce językowej?, „Języki Obce w Szkole” 2007, nr 4.
7. I. Janowska, Wypowiedź ustna w dydaktyce językowej na przykładzie języka polskiego jako obcego, Kraków 2019.
8. W. Miodunka, Glottodydaktyka polonistyczna. Pochodzenie – stan obecny – perspektywy, Kraków 2016.
9. Nauczanie języka polskiego jako obcego w grupach heterogenicznych, red. E. Lipińska, A. Seretny, Kraków 2019.
10. I. Janowska, Podejście zadaniowe do nauczania i uczenia się języków obcych, Kraków 2011.
11. L. Madelska, M. Warchoń-Schlottmann, Odkrywamy język polski. Gramatyka dla uczących (się) języka polskiego jako obcego. Hurra, Kraków 2008.
12. Programy nauczania języka polskiego jako obcego. Poziomy A1 – C2. Praca zbiorowa pod red. I. Janowskiej, E. Lipińskiej, A. Rabiej, A. Seretny i P. Turka, Kraków 2011; wyd 2. poprawione, Kraków 2016.
13. Rada Europy, Europejski system opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie, Wydawnictwa CODN, Warszawa 2003.
14. Powyższa lista ma charakter orientacyjny i jest realizowana we fragmentach z uwzględnieniem zaplanowanego dla przedmiotu nakładu czasu pracy przewidzianego na czytanie.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do egzaminu	20
Przygotowanie do zajęć	20
Przygotowanie pracy semestralnej	10
Przygotowanie pracy pisemnej	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPL_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym, zwłaszcza do podjęcia partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych;
FPL_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykorzystywania wiedzy o języku, literaturze i kulturze rodzimej do budowania tożsamości zbiorowej i rozwijania więzi społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, z wykazaniem wrażliwości etycznej związanej z własną pracą i udziałem w różnych formach życia zbiorowego;
FPL_K2_U01	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych, zmiennych warunkach, także przystosowując istniejące lub opracowując nowe narzędzia i metody;
FPL_K2_U02	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać niezłożone problemy badawcze w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa, posługując się ujęciami teoretycznymi, pojęciami, procedurami i sprawnościami właściwymi dla polonistyki;
FPL_K2_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać właściwie dobrane źródła i informacje, także z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, dokonywać ich oceny, krytycznej analizy, syntezy i twórczej interpretacji;
FPL_K2_U05	Absolwent/ka potrafi wprowadzać pozyskane z różnorodnych źródeł dane do własnych prac, krytycznie i twórczo przetwarzać je z poszanowaniem zasad własności intelektualnej oraz etyki zawodowej;
FPL_K2_U07	Absolwent/ka potrafi formułując i artykułując wnioski na podstawie poprawnie przeprowadzonych i uargumentowanych rozumowań, odwołujących się do wiedzy, prowadzić debaty i brać udział w dyskusjach, zwłaszcza odnoszących się do zagadnień językowych, literackich i kulturowych;
FPL_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób teoretyczne uwarunkowania literaturoznawstwa i językoznawstwa, procedury poznawcze i metodologie właściwe dla tych dyscyplin, wykorzystywaną na ich obszarze terminologię, jak również właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych tekstów ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich;
FPL_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób główne tendencje rozwojowe literaturoznawstwa i językoznawstwa, a także usytuowanie, miejsce i znaczenie polonistyki w obszarze badań humanistycznych;
FPL_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób współczesny język polski wraz z jego uwarunkowaniami analizowanymi z wykorzystaniem podbudowanej teoretycznie wiedzy językoznawczej, a także jego tendencje rozwojowe, etykę i estetykę słowa oraz wieloczynnikowe relacje między językami we współczesnym świecie;
FPL_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w szerokim zakresie wybrane idee filozoficzne i estetyczne, zarówno te istotne dla zrozumienia przebiegu procesu historycznoliterackiego i jego uwarunkowań, jak i te, które stymulują rozwój humanistyki współczesnej, stanowią zaplecze jej metod, teorii i dyskursów, zwłaszcza w odniesieniu do literaturoznawstwa i językoznawstwa;
FPL_K2_W10	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony, uporządkowany i pobudowany teoretycznie sposób wybrane zagadnienia szczegółowe z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa, ich subdyscyplin lub innych pokrewnych dyscyplin humanistycznych, niezbędne do samodzielnej realizacji złożonego zadania badawczego;